

NVE

Høring 201706767

nve@nve.no

1. mars 2018

Innspill til forslag til endring i forskrift om kontroll med nettvirksomhet, 5-2017 høringsdokument.

Det vises til ovennevnte høringsdokument og vi oversender med dette våre merknader.

Arca Nova Utvikling AS er en del av Arca Nova Gruppen, lokalisert i Fredrikstad. Vi er en betydelig aktør innen boligbygging i Østfold og er nå engasjert i et større bydelsutviklingsprosjekt i Fredrikstad. Området – Verksbyen - er en av de aller største tettstedsutviklingene i Fredrikstad over de neste årene, med en planlagt utbygging av 1000-1500 boliger, pluss noen næringsarealer. Avstanden til Fredrikstad sentrum er ca. 4-5 km, og området har avgrensning til Glomma i vest. Innenfor området skal det i hovedsak bygges boliger, men det er også arealer til næring, skole og barnehage. Prosjektering og utbygging av området vil foregå over de neste 10-15 årene.

Vår interesse i høringsnotatet er at vi vurderer betydelige investeringer i forhold til grønne- og bærekraftige løsninger, både i forhold til klima og energieffektivisering sett i et områdeperspektiv. Det er ønskelig fra vår side å få til en god miks i forhold til utnyttelse av ulike energikilder, ved bl.a. å utnytte takflater og fasader til produksjon av solenergi som samspiller med fjernvarmen i området. Prinsippet er at størst mulig andel av egenprodusert energi skal brukes på området, før evt. overskuddsenergi innføres på nettet. Viktige ambisjoner for å oppnå dette vil være bygninger med lavt energibehov, lokal energiproduksjon, fordeling og lagring av energi, effektutjevning, klimavennlige bygg med utstrakt bruk av trematerialer og en helhetlig målsetning om å oppnå et plussenergiområde i bruk (eks. lading av transportmidler).

En viktig parameter for oss, i denne sammenhengen, er hvorvidt merinvesteringene i grønne løsninger vil være lønnsomme sett over tid. Og her vil utformingen av et nytt tariffingsprinsipp for strøm ha stor betydning for oss.

NVE sitt forslag er at kundene skal abonnere på effekt målt som forbruk av kWh innenfor en enkelttime. Det foreslås en bindingstid på 12 måneder for alle kunder. I de timene hvor kunden bruker mer strøm enn han/hun abonnerer på, slår en betydelig overforbrukspris inn (øre/kWh). Formålet er å få til en effektutjevning som unytter netter på en mer optimal måte for å få ned kostnadene til framtidige investeringer i ny nettinfrastruktur.

Vi deler ønsket om å få til en bedre utnyttelse av eksisterende nettinfrastruktur, men vi kan allikevel ikke støtte NVE sitt forslag til ny modell for nettariff, slik det foreligger. Kort oppsummert tror vi at det foreslåtte tariffingsprinsippet ikke er godt nok utredet, både i forhold til forbrukeradferd, effekten av ny og framtidig teknologi på behovet for investeringer i ny infrastruktur og på lønnsomheten ved investering i solenergianlegg for utbyggere og sluttbrukere.

Vi mener derfor at høringsforslaget bør trekkes tilbake og at det foretas nye utredninger som ivaretar hensynet til alle konsekvenser av forslaget.

I det følgende redegjøre vi nærmere for disse forholdene.

Forslaget vil være et hinder for innovasjon og investeringer i solenergianlegg

Situasjonen i dag er at nettleien er i hovedsak basert på forbruk målt i antall kWh strøm per år. En investering i solenergianlegg vil medføre en reduksjon i antall kWh kjøpt fra nettet. Effekten av dette er besparelser på strømpris, energileddet i nettleien og avgifter. En overgang fra energibaserte tariffer (kWh) til effektbaserte tariffer vil derfor slå negativt ut for de som har og som planlegger investeringer i solenergianlegg, pga. at det legges opp til betydelig reduksjon i vektingen av energileddet.

Effekten av forslaget vil også bety en svekkelse av forbrukernes valgfrihet, fordi solenergi er det eneste reelle alternativet til å kjøpe strøm fra nettet. Videre vil forslaget også ha betydning for den delen av næringslivet som lever av å tilby varer og tjenester innen solenergi. I forhold til energieffektiviseringstiltak vil endringen kunne medføre at færre forbrukere velger grønne løsninger, og at forbrukere som allerede har investert i energieffektiviseringstiltak risikerer at investeringen blir ulønnsom.

For oss som utvikler og utbygger, vil en slik endring legge en kraftig demper på interessen for å investere i grønne energiløsninger i et områdeperspektiv. På toppen av dette hersker det per i dag usikkerhet om hvordan den framtidige Plusskundeordningen vil bli utformet. Samlet sett vil disse to forholdene skape en barriere for å få til det grønne skiftet i forhold til større områdeutbygginger spesielt og i bygge bransjen generelt.

Vi etterlyser en konsekvensutredning som kan belyse virkningene av forskriftsendringen for et bærekraftig og langsiktig samspill mellom myndighetenes målsettinger i energi- og klimapolitikken og næringsaktører, bl.a. som oss, med behov for forutsigbare rammevilkår som basis for lønnsomme investeringsbeslutninger mot en grønn økonomi. Ellers risikerer myndighetene, at de utilsiktet, kan komme til å spenne beina under en ønsket utvikling.

Forslaget er i strid med politiske målsettinger og vedtak.

Lov om klimamål (klimaloven) ble vedtatt av Stortinget i 2017. Til grunn for klimaloven ligger et ønske fra regjering og Stortinget om å få til en reduksjon i klimagassutslipp på 40% innen 2030, målt etter nivået i 1990, og på 80-95% innen 2050. Denne målsettingen vil medføre et behov for betydelig kutt på tvers av mange sektorer. For å få dette til har Stortinget vedtatt et mål om 10 TWh i redusert energiforbruk i eksisterende bygg innen 2030.

Disse klimamålsettingen har derfor ført til en etablering og vekst i ny grønn bransje og et fokus på grønne investeringer blant forbrukere. Overgangen fra en energibasert til en effektbasert tariffmodell gir få eller ingen insentiver for reduksjon av strømforbruket, og er dermed i konflikt med Stortingets målsetting.

Videre vil endringen også komme i konflikt med myndighetenes ønske og incentiver gjennom Enova, om å få bygge bransjen med på det grønne skiftet. Dette fordi det er stor usikkerhet

om den kost/nytte virkningen og den varslede forskriftsendringen i bl.a. Plusskundeordningen. Dette vil ha en direkte påvirkning på økonomien ved investeringer og drift av energieffektiviseringstiltak.

Vi mener derfor at det er feil vei å gå med et ensidig fokus kun på overforbruket og med få eller ingen insentiver for en reduksjon i strømforbruket, eller lokal strømproduksjon. Dette kan bidra til å spenne bena under samspillet mellom offentlig og privat sektor for å lykkes med det grønne skiftet.

Forslaget legger til grunn at effektbelastninger er i det vesentligste en funksjon av samlagring av alle kunder innen ett område og i liten grad påvirket av enkeltkunders effektbelastning. Vi mener at for å lykkes med effektutjevning er det av stor betydning at det er lagt til rette for å måle og styre samlagringseffekter, dvs. å få på plass et rammeverk som muliggjør område- og nabolagsabonnementer på strøm, samt å legge til rette for tredjepartsaktører kan tilby koordineringstjenester og produkter som kan reduserer og styre effektbelastninger innenfor ett område. I og med at det per dags dato ikke foreligger en ordning som gjør det mulig for et felles abonnement på effekt innenfor et område, eller ett nabolagsabonnement, for å få til en samlagringseffekt, er noe av grunnlaget for forslaget borte. Vi mener derfor at et vesentlig grunnlag for tariffendringen mangler og at dette må klargjøres før et nytt tarifferingsprinsipp vedtas.

Det er derfor motstrid mellom de ønsker og målsettinger som myndighetene holder fram gjennom virkemiddelapparatet til Enova og NVE sitt arbeide med nye forskrifter. For at private aktører skal foreta investeringer i tråd med myndighetenes energi- og klimamålsettinger, er svært viktig at det forskriftsmessige rammeverket kommer på plass, særlig i forhold til et områdeperspektiv.

Forslaget er ikke forbrukervennlig

Strømprisen fremstår allerede i dag som komplisert å forstå for en vanlig forbruker. Svært få har innsikt i forskjellene på effekt og energi. En endring til effekttariffering, slik høringsforslaget ønsker, vil ytterligere komplisere dette bildet. Dette handler om at det vil bli svært vanskelig for den jevne forbruker å vite hvordan de kan tilpasse seg den nye tariffen slik at de kan unngå en forbrukeradferd som kan bli svært kostbar.

Videre er det slik at kunders forbruksmønster stort sett er en funksjon av konkrete behov, aktiviteter og sammensetningen av husstanden. Endring av forbrukeradferd er derfor i mange tilfeller vanskelig.

Dette forsterkes ytterligere ved at høringsforslaget legger opp til 12 måneders bindingstid er derfor lite fleksibelt.

Forslaget er ikke godt nok utredet

Vi er av den oppfatning at forslaget til NVE ikke er godt nok utredet. Høringsdokumentet gir derfor ikke et godt nok grunnlag til å endre noe så viktig som tarifferingsprinsippet for strømkunder. Det er særlig viktig at de analysene og vurderingene som ligger til grunn gir et tilstrekkelig grunnlag for å sikre gode og framtidrettede beslutninger. I tillegg til det vi har

nevnt over, mener vi at vurderinger av effekten av ny teknologi ikke er godt nok vurdert. Tidligere direktør i Statkraft- og Eon-direktør Jørgen Kildahl har i en kronikk i Dagens Næringsliv (DN, 10.03.2017) hevdet at det framtidige investeringsbehovet i strømmettet er overvurdert, nettopp fordi det ikke tar hensyn til ny datateknologi.

Vi mener derfor at høringsforslaget bør skrinlegges inntil følgende er på plass:

- En analyse av kost/nytte effekten av forslaget.
- En utredning av hvilke konsekvenser forslaget vil ha for lønnsomheten ved energieffektiviseringstiltak og miljøvennlige teknologier som f.eks. solenergianlegg.
- En utredning i forhold til nye abonnementsordninger som tar på alvor Enovas målsetting om å se på energieffektivisering i et samlagrings- og områdeperspektiv, herunder ny Plusskundeordning.
- En utredning som klargjør insentiver i forhold til nabo- og områdedeling av energi og en forretningsmodell for tredjepartaktører til å yte tjenester og produkter knytte til energieffektivisering.

Konklusjon og anbefalinger

Basert på ovennevnte mener vi at høringsforslaget ikke gir et tilstrekkelig grunnlag for å foreta en endring av tariffingsprinsippet. Problemstillinger knyttet til forslaget bør utredes dypere og bredere, særlig med tanke på framtidige virkninger av ny og innovativ teknologi innenfor energi- og klimaområdet. Selv om vi støtter intensjonen om effektutjevning, mener vi at forslaget har et for ensidig fokus på dette i forhold til energidelen (kWh).

For å klare å gjennomføre det grønne skiftet, er det det helt nødvendig med et samspill mellom offentlige og private aktører. Private aktører som oss ønsker å være med å drive dette fram, men endringer i forskrifter og regelverk må skape forutsigbarhet i forhold til langsiktige investeringer i energieffektiviserende teknologi i forhold til lønnsomhet og forretningsmodeller. Vi anbefaler en tett dialog også med næringslivet og forbrukerinteressene i det videre arbeid.

Dagens regelverk legger allerede i dag til rette for at nettselskaper kan innføre effekttariffer i områder hvor nettkapasitet er en utfordring.

Vi ber om at NVE trekker tilbake sitt høringsforslag og fremmer et nytt forslag etter grundigere analyser og utredninger.

Med vennlig hilsen
for **Arca Nova Utvikling AS**

Ruben D. Hansen, siv.øk.
Daglig leder og konsernleder
I Arca Nova Gruppen

Mobil tlf: 98246556 E-post: ruben@arcanova.no

Ole-Edvin Utaker
Ansvarlig for prosjektutvikling

Mobil tlf. 98246551 E-post: ole@arcanova.no